

Gezinshereniging

'WAAR GA JE VAN DROMEN?' IEDERE AVOND STELDE MIJN VADER ME DIE VRAAG ALS HIJ ME ALS KLEIN JOCHIE NAAR BED HAD GEBRACHT, EN MIJN ANTWOORD WAS ELKE DAG HETZELFDE: 'VAN JOUW AUTO.' ZOALS BIJ ZOVEEL AUTOLIEFHEBBERS BEGON HET BIJ MIJ OOK ALLEMAAL MET DE AUTO VAN MIJN VADER. TOEN IK ME BEWUST WERD VAN AUTO'S REED MIJN VADER IN EEN GROENE RENAULT 12 TL UIT 1975. MET BUTSEN. EN DEUKEN. IK WAS OP SLAG VERLIEFD.

TEKST EN FOTOGRAFIE: DENNIS VAN LOENHOUT

1 | Rond 1983. Een klein jochie en 'zijn' Renault 12, de mooiste auto ter wereld.

2 | Favoriete verblijfplaats: achter het stuur. Soms ging Dennis' vader er maar naast zitten met een boek.

3 | Vader en zoon van Loenhout met de Renault 12 op het Sint Lucasplein in Hoogerheide. De 12 is nog steeds net zo lekker eigens als in de jaren zeventig.

Een foto uit die tijd heb ik altijd bewaard. Ik ben er een jaar of twee, hooguit drie. Het is zomer en zo te zien draag ik alleen een luier. Ik sta naast de Renault van mijn vader. Het kenteken, 33-FL-60, is goed te zien. Mijn hand ligt op de motorkap, alsof het mijn auto is. Mijn stoere blik vertelt het hele verhaal: ik sta naast wat volgens mij op dat moment de mooiste auto ter wereld is. Dertig jaar later sta ik er weer. Ik ben inmiddels flink gegroeid. De illusie dat de Renault 12 de mooiste auto ter wereld is ben ik ook wel kwijt. Omdat ik me echter heel goed realiseer dat mijn autoliefde, waar ik uiteindelijk ook mijn brood mee verdien, bij die auto begonnen is, heeft de 12 altijd een bijzonder plekje in mijn hart gehad. Mijn vader, Ad, staat naast me. Ook hij is ouder geworden. Zijn mening over de Renault 12 is niet veranderd. 'Een heel lelijke auto', is zijn genadeloze conclusie. Helemaal zeker weet hij het niet meer, maar waarschijnlijk kocht hij zijn 12 destijds van

zijn eigen vader, voor een zacht prijsje. 'In die tijd was ik heel blij dat we überhaupt een auto konden kopen, maar tegelijk was ik niet blij omdat ik de 12 bepaald niet mooi vond. Ik vond het een echte ouwemannenauto, en ik was toen juist géén ouwe man! Het viel me ook vreselijk tegen dat de 12 een dun stuurwiel had. Mijn vorige auto, een Eend, had dat ook. Ik hoopte op een wat dikker stuur omdat ik dan voor mijn gevoel ook "meer" auto zou hebben.'

IK GROEIDE OP in Hoogerheide, een klein dorpje in het zuid-westelijkste puntje van Brabant. Een rustig plaatsje waar ik, mede door de Renault 12, een leuke jeugd heb gehad. Omdat ik nog zo jong was, is er niet zo heel veel van die tijd blijven hangen. Ik weet dat ik de 12 helemaal het einde vond. Ik herinner me ook nog dat het rubberen middendeel van het stuur, waarop het Renault-logo prijkt, bij mijn vaders exemplaar loszat. Dat nam ik dus stevast

mee naar binnen om er tot vervelens toe mee te spelen. Mijn vader herinnert zich nog wel wat meer. 'Als de auto voor de deur stond, wilde jij erin', zegt hij, 'Sterker nog, je móest erin. Desnoods met alle geweld. Vaak pakte ik mijn boek dan maar en ging ik in de auto zitten lezen terwijl jij naast me stond te rijden. Je was zo klein dat je alleen bij het stuur kon als je voor de stoel ging staan. Dat duurde vaak uren.' Blijkbaar was ik als peuter dus niet vies van wat emotionele chantage. Niet dat ik me daar schuldig over voel. Misschien heeft het zelfs wel een gunstig effect gehad, iets wat mijn vader schoorvoetend toegeeft. 'Wat ik me ook nog herinner is dat je altijd naar mij keek als we ergens naartoe reden. Je keek nooit naar buiten, je keek alleen maar naar hoe ik stuurde, koppelde en schakelde. Toen je later rijles kreeg had je de voertuigbeheersing snel onder de knie, dus misschien heb ik niet voor niks al die uren in die Renault zitten lezen.'

HET IS 2011. Terug naar Hoogerheide. Mijn ouders wonen er nog altijd. Hun huis is hemelsbreed maar een paar honderd meter verwijderd van dat van Jan en Lianne Parel, allebei Renault-liefhebbers in hart en nieren. Hun dagelijkse kilometers leggen ze af in een Scénic uit 2004. Hun grote trots is een Renault Monaquatre uit 1933, waar ze – als het weer het toelaat – nog prinsheerlijk mee rondrijden. De liefde voor Renault begon voor Jan al vroeg. Toen hij achttien jaar oud was, en leerde voor automonteur, kocht hij bij de Simca-garage waar hij toen werkte een Renault 12. Een rode, van zes jaar oud. Lang kon hij er niet van genieten, want door een uitwijkmanoeuvre voor een bromfietser eindigde de 12 tegen een lantaarnpaal. Jan mankeerde niks, maar zijn auto was total-loss. Niet veel later werd er bij diezelfde garage een knalgele 12 uit 1975 ingeruild. Jan sloeg zijn slag en reed tien jaar en 200.000 kilometer lang met die auto. Hij raakte verknocht aan de Renault 12. Maar,

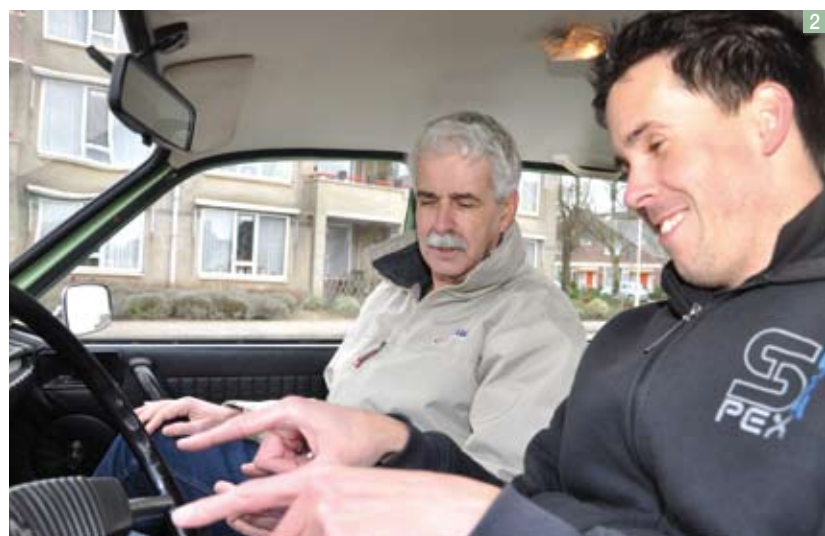
met de ouderdom komen de gebreken. De gele 12 mocht met pensioen; er waren plannen voor restauratie, maar er werd ook een vervanger gezocht. Die vonden Jan en Lianne bij een andere liefhebber die er alleen afstand van wilde doen als de auto in een goed nest terecht zou komen. Dat was Jan en Lianne wel toevetrouwd. Zo kwam het dat zij in 2000 hun 'nieuwe' Renault 12 TL uit 1975 meenamen naar Hoogerheide. En of het nou stom toeval is of juist voorbestemd: hun 12 is groen en daarmee precies hetzelfde als mijn vaders 12. En dankzij deze Renault-enthousiasten kunnen mijn vader en ik na bijna dertig jaar opnieuw kennis maken met de auto waarmee het "allemaal begon".

'Helemaal onbevooroordeeld zal ik waarschijnlijk nooit naar deze auto kunnen kijken.'

WAT VADER en zoon het eerste opvalt is dat de auto van Jan en Lianne toch wel een stukje mooier is dan 'de onze' destijds. De 12 verkeert in topstaat en glimt ons tegemoet. Er zijn nog maar een paar foto's van de 33-FL-60. Die maken snel duidelijk dat er hier en daar een deukje in zat – de grootste in de voorbumper – en lak en chroomwerk nogal dof waren, met hier en daar een roestplekje. Zoals gezegd, de 12 werd in ons gezin niet op handen gedragen. Iets wat Jan Parel maar moeilijk kan begrijpen. Hij vertelt honderduit over zijn Renaults en over de vele uren die hij eraan, erop en eronder werkte. 'Alles móet blinken', zegt hij stellig, terwijl hij vertelt over het harde werk dat hij verzette om de motorruimte en

zelfs de bodem van zijn 12 pico bello te krijgen. Dat illustreert hij met albums vol foto's, waar al zijn 12's in volle glorie te zien zijn en die ook duidelijk maken hoeveel bloed, zweet en tranen hij er in gestoken heeft. Zelfs de ijzige houding van mijn vader tegenover de 12 ontdooit zichtbaar door zo veel enthousiasme. Haast verontschuldigd vertelt hij aan Jan dat zijn 12 destijds niet zo mooi was door zijn gebrek aan technische kennis. 'Ik ben ooit met mijn Eend naar de garage gegaan om antivries bij de koelvloeistof te laten doen. De garagehouder lachte me keihard uit. Wist ik veel dat zo'n 2CV luchtgekoeld was? Ik weet niks van techniek. Als mijn auto het niet doet schop ik ertegen en breng ik 'm naar de garage.' Op het gezicht van Jan Parel ontstaat een blik vol ongeloof, maar hij kan er ook wel om lachen. Zeker wanneer hij hoort dat mijn vader toch

1 | Van Loenhout Sr. breed lachend achter het stuur. 'Twee buitenspiegels, wat een luxe, mijn 12 had er slechts één...' 2 | 'Weet je het nog, dat middendeel van het stuur, dat nam je vroeger altijd mee naar binnen!'

1 | De schrijver achter het stuur van een Renault 12, voor het eerst in zijn leven mét rijbewijs. 2 | Hoezo ergonomisch door-dacht? Als je maar lang genoeg in een auto rijdt, wen je overal aan... 3 | In zijn tijd geldt de Renault 12 met zijn top van 140 km/u niet als langzaam. Nu haalt elk boodschappenblik dat, maar mogen we niet harder dan 120/130... 4 | Jan en Lianne Parel met hun 'nieuwe' Renault 12 TL uit 1975. Ze hebben de auto nu elf jaar in bezit.

TECHNISCHE GEGEVENS

Renault 12 TL 1975. **Motor:** 1.289 cc 4-in-lijn, onderl. nokkenas, 54 pk/39 kW@5.250 tpm, 90 Nm@3.000 tpm. **Transmissie:** vierbak, voorw.aandr. **L x B x H:** 434,5 x 162 x 143,5 cm **Gewicht:** 872 kg. **Banden:** 145/80 R 13. **Top:** 140 km/u. **0-100:** 17 sec. **Verbruik:** 8,25 l / 100 km. **Nieuwprijs vanaf:** € 5.590.

iets van de autoliefde van zijn zoon heeft overgenomen en nu meer begaan is met het welbevinden van zijn huidige Volvo S40 dan ooit met zijn Renault 12. Terwijl we om de auto heen lopen zien we steeds meer en herinneren we ons steeds meer. Zelfs mijn vader krijgt er nu echt plezier in.

JAN PAREL GEEFT ons de sleutels van zijn Renault. Wat hem betreft mogen we zijn trots op de weg aan de tand voelen en die kans nemen we maar wat graag aan. Eerst neemt mijn vader het stuur ter hand. Dat blijkt even wennen, na de luxe verwennerijen

van zijn hedendaagse Zweedse sedan. Onmiddellijk uit hij zijn irritaties over het – inderdaad flinterdunne – stuur. 'Alsof ik niks in mijn handen heb', moppert hij. Het rempedaal staat in de 12 wat hoger dan de rest van de pedalen en bovendien is het niet bekrachtigd. Even wennen dus. 'Wel leuk om na zo lang weer eens in zo'n auto te rijden', klinkt het na een paar kilometer. Vanaf de passagiersstoel vallen mij vooral de vreselijk zachte zetels en het motorgeluid op. Dat is heel typisch, brommend met een overheersende hoge zoemtoon er tussendoor. 'Typisch Renault', zegt ook Jan Parel. En inderdaad, wie goed luistert hoort hetzelfde geluid nog terug in de

RENAULT 12 IN 'T KORT

- In Frankrijk is de Renault 12 geproduceerd van 1969 t/m 1980, elders overleeft de auto aanzienlijk langer. Bij Dacia in Roemenië bijvoorbeeld loopt de 1310 gedoopte variant tot in 2004 van de band, terwijl de zelf ontwikkelde pick-up het nog twee jaar langer volhoudt. In Turkije loopt de R12 tot in 1999 van de band.
- De 12 kent naast de berline een break-variant, die in 1970 uit komt. Tegelijkertijd verschijnt ook de 12 Gordini, met het 1.565 cc blok van de R16 TS en twee dubbele Webers goed voor 125 pk en 185 km/u.
- Bij de in 1972 uitgebrachte 12TS levert de 1,3 liter motor 60 pk, wat 150 km/u mogelijk maakt. Uiterlijk is de TS herkenbaar aan stalen wielen met lichtmetaal-look en dubbele koplampen. Najaar '73 verschijnt de 12 TR Automatique, ook met 60 pk.
- In 1975 ondergaat de 12 een facelift, waarbij er een soort extra lijst rond grille en koplampen verschijnt. De achtersteven wordt aangepast met onder meer grotere lampunits en veel zwart, terwijl de klokken in een rechthoekige behuizing worden geplaatst.

eerste Clio's en Méganes. Wat later zit ik zelf achter het stuur, iets dat ik stiekem al heel lang wilde. Het duurt niet lang voor ik me realiseer dat de Renault 12 zeker geen superauto is en dat mijn kinderlijke gedachten over de auto even romantisch als naïef waren. Wat echter niet betekent niet dat ik nu een illusie armer ben. De 12 rijdt namelijk verrassend goed. Sturen, schakelen en remmen gaat soepel en gedoseerd. Technisch voelt deze 12 aan alsof-ie net de showroom heeft verlaten. Jan Parel heeft dus niet voor niks zo hard gewerkt...

WAT OOK OPVALT is dat de 12 zijn leeftijd alleen maar verraadt door kleine details. Het dunne stuurwiel bijvoorbeeld en het onbekrachtigde rempedaal. Of de lange versnellingspook met ver uit elkaar liggende versnellingen. En dan de bedieningsknoppen die met de Franse slag over het dashboard lijken te zijn verdeeld. Ach, 'Franse slag', ook bij andere merken werd in die tijd nog niet zo diep nagedacht over ergonomie... In bochten helt de 12 naar moderne maatstaven ver over. Dat gevoel wordt nog versterkt doordat je achterwerk diep wegzakt in de boterzachte stoel. De 1.289 cc motor in het vooronder produceert 54 pk. Dat lijkt veel te weinig, maar de 12 weegt ook maar 872 kilo. Al met al kom je nog

goed mee met het hedendaagse verkeer. Pas boven de 80 kilometer per uur produceren motorgeluid en wind- en bandengeruis een cocktail die je doet beseffen dat je met een auto uit de jaren zeventig onderweg bent. Wel opvallend is de ruimte in het interieur en het – door de dunne raamstijlen en afwezigheid van hoofdsteunen – perfecte overzicht op het koetswerk. Een rijervaring die ik alleen nog had meegemaakt als kleuter op de achterbank blijkt ook op latere leeftijd van achter het stuur een goed gevoel te geven. Zelfs wanneer die is ontdaan van alle jeugdige romantiek en met een nuchtere, objectieve blik bekeken wordt. Nou ja, relatief objectief in elk geval. Want helemaal onbevooroordeeld zal ik waarschijnlijk nooit naar deze auto kunnen kijken. Hoeft ook niet, vind ik; mooie herinneringen moet je in ere houden. De dag met deze 12 was, zeker door de aanwezigheid van mijn vader, een heel bijzondere. Een dag met twee oude vrienden. Weer een herinnering erbij. |